

А. П. Чехов: ДОРОГАЯ СОБАКА

Поручик Дубов, уже не молодой армейский служака, и вольноопределяющийся Кнапс сидели и выпивали.

– Великолепный пес! – говорил Дубов, показывая Кнапсу свою собаку Милку. – Замечательная собака! Вы обратите внимание на морду! Морда одна чего стоит! Ежели на любителя наскочить, так за одну морду двести рублей дадут! Не верите? В таком случае вы ничего не понимаете...

– Я понимаю, но...

– Ведь сеттер, чистокровный английский сеттер! Стойка поразительная, а чутье... шох! Боже, какой нюх! Знаете, сколько я дал за Милку, когда она была еще щенком? Сто рублей! Дивная собака! Ше-ельма, Милка! Ду-ура, Милка! Поди сюда, поди сюда... собачечка, песик мой...

Дубов привлек к себе Милку и поцеловал ее между ушей. На глазах у него выступили слезы.

– Никому тебя не отдам... красавица моя... разбойник этакий. Ведь ты любишь меня, Милка? Любишь?.. Ну, пошла вон! – крикнул вдруг поручик. – Грязными лапами прямо на мундир лезешь! Да, Кнапс, полтора рубля дал, за щенка! Стало быть, было за что! Одно только жаль: охотиться мне некогда! Гибнет без дела собака, талант свой зарывает... Потому-то и продаю. Купите, Кнапс! Всю жизнь будете благодарны! Ну, если у вас денег мало, то извольте, я уступлю вам половину... Берите за пятьдесят! Грабьте!

– Нет, голубчик... – вздохнул Кнапс. – Будь ваша Милка мужеского пола, то может быть, я и купил бы, а то...

– Милка не мужеского пола? – изумился поручик. – Кнапс, что с вами? Милка не мужеского... пола?! Ха-ха! Так что же она по-вашему? Сука? Ха-ха... Хорош мальчик! Он еще не умеет отличить ко-

А. П. Чехов: СКУПОЦЕНИ ПАС

Поручник Дубов, не више тако млад ратник, и добровољац¹ Кнапс седе и пију.

– Прекрасан пас! – вели Дубов показујући Кнапсу своју керушу Милку. – Из-ванредно пеето! Погледајте јој само њушку! Па сама њушка колико вреди! Кад би се човек намерио на љубитеља, тај би само за њушку дао двеста рубаља! Не верујете? Па онда ви ништа не разумете...

– Разумем, али...

– Па то је сетер, чистокрвни енглески сетер! А при вребању је задивљујући, а проциљивост... њух! Боже, какав њух! Знаете колико сам дао за Милку кад је још била штене? Сто рубаља! Дивно псето! Не-ваљаљице! Милка! Глу-пачо, Милка! Дођи овамо, дођи овамо... псетанце, псићу мој...

Дубов привуче себи Милку и пољуби је међу уши. На очи му навреше сузе.

– Никоме те не дам... лепотице моја... разбојниче ни један. Па ти ме волиш, зар не, Милка? Волиш? Не, марш напоље – викну наједном поручник. – Прљавим шапама па право мени на мундир хоћеш! Да, Кнапсе, сто педесет рубаља сам дао за штене! Па, ваљда, имао сам и за шта! Штета је само: немам времена за лов! Пропада пас без посла, свој таленат покопава... Баш зато га и продајем. Купите, Кнапсе! Целога живота ћете ми бити захвални! Но ако баш нисте при новцу, изволите, даћу вам га и за половину, узмите за педесет! Пљачкајте!

– Не, голубићу... – уздахну Кнапс. – Да је ваша Милка мушкот пола, онда бих је можда и купио, а овако...

– Милка није мушког пола? – запрепасти се поручник. – Кнапсе, та шта вам је? Милка није мушког... пола? Ха-ха! Па онда шта је она по вашем мишљењу? Куја? Ха-ха! Е, де-

¹ Апсолвент више школе или ученик виших разреда средње школе, који се добровољно јавио на одслужење војног рока с правом да сам изабере место. – (прим. прев.)

беля от суки!

– Вы мне говорите, словно я слеп или ребенок... – обиделся Кнапс. – Конечно, сука!

– Пожалуй, вы еще скажете, что я дама! Ах, Кнапс, Кнапс! А еще тоже в техническом кончили! Нет, душа моя, это настоящий, чистокровный кобель! Мало того, ljubому кобелю десять очков вперед даст, а вы... не мужского пола! Ха-ха...

– Простите, Михаил Иванович, но вы... просто за дурака меня считаете... Обидно даже...

– Ну, не нужно, чёрт с вами... Не покупайте... Вам не втолкуешь! Вы скоро скажете, что у нее это не хвост, а нога... Не нужно. Вам же хотел одолжение сделать. Вахрамеев, коньяку!

Денщик подал еще коньяку. Приятели налили себе по стакану и задумались. Прошло полчаса в молчании.

– А хоть бы и женского пола... – прервал молчание поручик, угрюмо глядя на бутылку. – Удивительное дело! Для вас же лучше. Принесет вам щенят, а что ни щенок, то и четвертная... Всякий у вас охотно купит. Не знаю, почему это вам так нравятся кобели! Суки в тысячу раз лучше. Женский пол и признательнее и привязчивее... Ну, уж если вы так боитесь женского пола, то извольте, берите за двадцать пять.

– Нет, голубчик... Ни копейки не дам. Во-первых, собака мне не нужна, а во-вторых, денег нет.

– Так бы и сказали раньше. Милка, пошла отсюда!

Денщик подал яичницу. Приятели принялись за нее и молча очистили сковороду.

– Хороший вы малый, Кнапс, честный... – сказал поручик, вытирая губы. – Жалко мне вас так отпускать, чёрт подери... Знаете что? Берите собаку даром!

– Куда же я ее, голубчик, возьму? – сказал Кнапс и вздохнул. – И кто у меня с ней возиться будет?

– Ну, не нужно, не нужно... чёрт с

чко и по! Он još не разликује кера од кује!

– Говорите ми као да сам ја слеп или дете... – нађе се увређен Кнапс. – Наравно да је куја!

– Можда ћете рећи још да сам ја дама! Ах, Кнапсе, Кнапсе! А још сте, ето, и технички завршили! Не, душо моја, то је прави, чистокрвни кер! Осим тога, такав да ће свакоме керу дати десет поена форе, а ви... није мушког пола! Ха-ха!

– Опростите, Михаиле Ивановичу, али ви... просто ме за будалу сматрате... То чак и вређа ...

– Но, не треба, ђаво нек вас носи... Немојте купити... Вама човек не може доказати! Још мало па ћете рећи да јој ово није реп него нога... Није потребно. Па хтео сам услугу да вам направим. Вахрамејеве, коњака!

Посилни донесе још коњака. Пријатељи насуше по једну чашу и замислише се. Прође тако пола сата у ћутању.

– Па нека је и женског пола... – прекину поручник ћутање, мрко гледајући у боцу. – Чудна ми чуда! Па то је за вас и боље! Донеће вам штенад, а свако штене – то вам је по двадесет пет рубаља... Свако ће радо од вас купити. Не знам што вам се толико свиђају керови! Керуше су хиљаду пута боље. Женски пол је и захвалнији и приврженији... Но кад се већ толико бојите женског пола, изволите, узмите за двадесет пет.

– Не, голубићу... Ни копејке не дам. Прво, пас ми није потребан, а друго, немам ни новца.

– Могли сте ми то и раније рећи. Милка, губи се одавде!

Пооилни донесе кајгану. Пријатељи се латише јела и ћутке очистише тањир.

– Ваљан сте ви момак, Кнапсе, поштен... – рече поручник бришући усне. – Жао ми је да вас тако пустим, нека га ђаво носи... Знате шта? Узмите пса забадава!

– Па куд ћу с њим, голубићу? – рече Кнапс и уздахну. – И ко ће код мене око њега да се бакће?

– Но, ако не треба – не треба... ђаво нек вас носи! Ако нећете, и не треба... Куда ће-

вами! Не хотите, и не нужно... Куда же вы?
Сидите!

Кнапс, потягиваясь, встал и взялся за шапку.

– Пора, прощайте... – сказал он, зевая.

– Так постойте же, я вас провожу.

Дубов и Кнапс оделись и вышли на улицу. Первые сто шагов прошли молча.

– Вы не знаете, кому бы это отдать собаку? – начал поручик. – Нет ли у вас таких знакомых? Собака, вы видели, хорошая, породистая, но... мне решительно не нужна!

– Не знаю, милый... Какие же у меня тут знакомые?

До самой квартиры Кнапса приятели не сказала больше ни одного слова. Только когда Кнапс пожал поручику руку и открыл свою калитку, Дубов кашлянул и как-то нерешительно выговорил:

– Вы не знаете, здешние живодеры собак принимают или нет?

– Должно быть, принимают... Наверное не могу сказать.

– Пошлю завтра с Вахрамеевым... Чёрт с ней, пусть с нее кожу сдерут... Мерзкая собака! Отвратительная! Мало того, что нечистоту в комнатах завела, но еще в кухне вчера всё мясо сожрала, п-п-подлая... Добро бы, порода хорошая, а то чёрт знает что, помесь дворняжки со свиньей.

Спокойной ночи!

– Прощайте! – сказал Кнапс.

Калитка хлопнула и поручик остался один.

те?

Сидите!

Протежући се, Кнапс устаде и дохвати капу.

– Време је, збогом... – рече зевајући.

– Па причекајте, отпратићу вас.

Дубов и Кнапс се обукоше и изађоше напоље. Првих сто корака ишли су ћутећи.

– Не знате ли коме бих могао дати псе-то? – поче поручник. – Немате ли, можда, таквих познаника? Псето је, видели сте, добро, расно, али... мени апсолутно није потребно!

– Не знам, драги. .. Откуд мени овде такви познаници?

Све до Кнапсовог стана пријатељи више не проговорише ни речи. Тек кад Кнапс стисну поручнику руку и отвори своју капију, Дубов се накашља и некако неодлучно проговори:

– Не знате, примају ли овдашњи стрводери псе или не?

– Биће да примају. .. Не могу поуздано рећи.

– Послаћу сутра по Вахрамејеву... Нека иде до ђавола! нека јој кожу одеру... Мрско псето! Одвратно и не само што је себе загадила, него је јуче у кухиљи и све месо пождрала, г-г-гадура . . . Па да је још нека добра пасмина, а овако, ђаво би га знао шта је, мешавина цукеле и свиње. Лаку ноћ!

– Збогом! – рече Кнапс.

Капија се залупи, и поручник остаде сам.